

A Pécsi Ítéltábla a Rusznák Jánosné dr. ügyvéd (fél címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - az **id. I.rendű alperes neve** (III. rendű alperes címe) III. rendű, **ifj. IV.rendű alperes neve** (ugyanottani lakos) IV. rendű, **V.rendű alperes neve** (V. rendű alperescíme) V. rendű és a dr. Kalmár István jogtanácsos által képviselt **V.rendű alperes neve** (címe) VI. rendű alperesek ellen személyiségi jogvédelem iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2015. december 7. napján kelt 24.P.21.661/2015/3. számú ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül a III. rendű alperesnek 5.000 (ötezer), a IV. rendű alperesnek 5.000 (ötezer), a VI. rendű alperesnek 100.000 (egyszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint fizessen meg az állam javára - az illetékes állami adóhatóság felhívására, az ott írt módon és számlára - 800.000 (nyolcszázezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Ismeretlen személy ártó szándékkal a III. és az V. rendű alpereseket feladóként megjelölve a felperessel jó viszonyban lévő **G J-né**, illetve **T J-né** ni lakos címzettek részére 2012. február 3. napján **Sz** községben két csomagot adott postára. Mindkét csomag a köztisztelőben álló idős címzettek személyes körülményeire is utaló, obszcén hangvételű zaklató levelet és egy műpéniszt tartalmazott.

G J-né sérelmére 2009. évben már követtek el hasonló cselekményt, így ő a gyanús csomag átvételét követően haladéktalanul **P Zs** körzeti megbízotthoz fordult.

T J-né részére a kézbesítést sikertelenül kísérelték meg, így a kézbesítő a küldeményt a feladóként megjelölt és a címzett szomszédságában élő V. rendű alperesnek adta át.

Ugyanaz az ismeretlenül maradt személy az V. rendű alperes nevében hirdetést adott fel a 2012. február 9. napján megjelent **TSH**ben, melyben a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül **T J-né** ingatlanát kínálta eladásra, megjelölve a vezetékes telefonszámát is. A sértettet ezen a telefonszámon több alkalommal hívták, őt rendszeresen zaklatva.

Mindkét sértett feljelentést tett, a **T** Rendőrkapitányság a nyomozásokat egyesítette. A nyomozóhatóság tanúként hallgatta ki a III. rendű alperest, aki tagadta, hogy **G J-né** részére a

sérelmes levelet ő írta volna, közölte, hogy egy haragosa van, a felperes, ő szokta a fiát „hülye **T**”-nak nevezni, ahogy az a **G J-né**nek címzett levélben szerepel. A IV. rendű alperes, a III. rendű alperes fia hasonló tartalmú vallomást tett.

Az V. rendű alperes tanúvallomásában előadta, hogy őt **Tné** a hirdetéssel kapcsolatban kérdőre vonta azzal, hogy a felperes látta a nevét és az aláírását a hirdetésen, a felperes az ezzel kapcsolatban nekiszegezett kérdésre nem tudott elfogadható választ adni.

A felperes röviddel a történetek követően a postahivatalban megjelent, a postai alkalmazottakat emelt hangon felelősségre vonta a **T J-né**nek címzett küldemény szabálytalan kézbesítése miatt, ellenük fegyelmi eljárás megindítását kezdeményezte.

A nyomozó hatóság 2012. augusztus 13. napján a felperest gyanúsítottként hallgatta ki. A felperes a jegyzőkönyvben saját kezűleg rögzítette és aláírta, hogy a gyanúsítást megértette, panaszt nem tesz, a bűncselekményt nem követte el. A felperes vallomást tett, gyanúsított kihallgatása megtörtént és írásmintát is adott. Az írásszakértői vélemény szerint a levelek, illetve a hirdetés kézzel írott szövege nem a felperestől származott.

Az eljárás során a **T** Megyei Főügyészség több határozattal a nyomozás határidejét meghosszabbította. 2013. július 30. napján a **T** Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztálya rögzítette, hogy a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg, hogy a bűncselekményeket a felperes követte el, javasolták a nyomozás megszüntetését. A **T** Járási Ügyészség B.107/2012/4. számú határozatával a nyomozást megszüntette. A megszüntető határozat kitért arra, hogy a műpéniszt és a becsmérő levelet tartalmazó csomagok postára adása a háborgatás rendszerességének hiányában bűncselekménynek nem volt minősíthető.

A felperes pontosított keresetében a becsülete, jóhírneve, emberi méltósága megsértésének megállapítását, az alperesek jogsértés abbahagyására kötelezését és a jövőbeni jogsértéstől történő eltiltásukat, elégtétel adására kötelezésüket és 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és járulékaiban történő marasztalásukat kérte.

A III., IV. és V. rendű alperesek vonatkozásában azt sérelmezte, hogy a gyanú tárgyát képező bűncselekmények elkövetésével alaptalanul, rosszindulatból őt hozták összefüggésbe, a nyomozás megszüntetését követően továbbra is állították, hogy a gyanú tárgyát képező cselekményeket elkövette. A VI. rendű alperes koholt bizonyíték, rosszindulatú feltételezés következtében gyanúsította meg, olyan cselekmény miatt, ami a bűncselekmény törvényi tényállását egyébként sem merítette ki. Sérelmezte azt is, hogy a VI. rendű alperes a **T J-né**vel kötött, az eljárással össze nem függő öröklési szerződését vizsgálat tárgyává tette és ezzel a 2011. évi CXII. törvény adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseit is megsértette.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Ítéletét azzal indokolta, hogy a III., IV. és V. rendű alperesek tanúvallomásának tartalma a felperes emberi méltóságát nem sérti, a szóhasználat nem volt indokolatlanul bántó, sértő, megalázó, a III. és IV. rendű alperesek azon véleményüket fejtették ki, hogy a felperesnek az elébük tárt gyanús levélhez köze van, mely vélemény nem volt okszerűtlen. Utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a vallomás nem minősülhet önmagában jogellenesnek és nem valósíthat meg személyiségi jogsértést, ha azt a személyt, akit a tanú bűncselekmény elkövetésével gyanúsít, a büntető eljárás során felmentik. Azon felperesi tényállítás nem volt bizonyított, hogy a III. IV. és V. rendű alperes a nyomozás megszüntetését követően is állította vagy híresztelte volna, hogy a felperes követte el a gyanú tárgyát képező cselekményt. **G J-né, T J-né, B Z-né** tanúk ilyen szóbeszédről nem hallottak.

Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a **T Rendőrkapitányság**on a felperest gyanúsítottkénti kihallgatása során a jogairól tájékoztatták, a felperes úgy nyilatkozott, hogy a gyanúsítás ténye miatt panaszt nem tesz. Ebből az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a felperes a nyomozó hatóság megjelölt eljárásához hozzájárult, így az a Ptk.75.§ (3) bekezdésének értelmében személyiségi jogot nem sért.

Kitért rá az elsőfokú bíróság, hogy az VI. rendű alperes helyesen utalt az 1994. évi IV. törvény 17.§ (1) bekezdésében és a 2011. évi CXII. törvény 5.§ (1) bekezdésében írt rendelkezésekre, melyek szerint a büntető eljárás során keletkezett adatok kezeléséhez nincs szükség az érintett hozzájárulására. Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak, hogy a rendőrség az adatkezelés szabályait, a felperes személyiségi jogait sértette volna, a felperes által hivatkozott öröklési szerződés a nyomozás iratai között nem volt fellelhető, a szerződés adatait sem rögzítették, tárolták vagy továbbították.

Az elsőfokú bíróság mellőzte **P Zs, T A**, dr. **B Sz** rendőrök és dr. **K B** ügyvéd tanúkénti kihallgatását, mert tőlük a felperes gyanúsításának tényéről a közokiratban írtakat meghaladó, a kereset elbírálása szempontjából releváns vallomás nem volt várható. Mellőzte a **T J-né** ismételt kihallgatására, írásszakértő kirendelésére irányuló felperesi bizonyítási indítványt is, mert a kereset alapjául előtárt tényállás szempontjából nem volt jelentősége, hogy **T J-né** írta-e alá a nyomozás során jegyzőkönyvbe foglalt vallomását.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. Másodlagosan kérte, hogy a Pécsi Ítéltábla a tényállás megállapítása érdekében a bizonyítást folytassa le és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával kereseti kérelmének adjon helyt, az alpereseket kötelezze a kereseti kérelmében foglaltak teljesítésére perköltségviselés mellett.

A fellebbezését elsődlegesen azzal indokolta, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan, ellentétes az eljárás során beszerzett és rendelkezésre álló iratok tartalmával. Keresetének jogalapja az volt, hogy a **T Rendőrkapitányság** alapos gyanú nélkül indított büntető eljárást. Mivel a büntető eljárás megindításának jogszabályi feltétele hiányzott, a magatartás polgári jogi szempontból személyiségi jogsértő. A III. IV. és V. rendű alperesek közreműködtek a nyomozati eljárásban. Az elsőfokú bíróság nem adott magyarázatot arra, hogy milyen alapon, milyen konkrét, objektív bizonyíték alapján hozták őt a tanúk a bűncselekményekkel összefüggésbe. Hangsúlyozta a felperes, hogy mindkét sértettel, **G J-nével** és **T J-nével** is jó viszonyban van. Vitatta, hogy azáltal, hogy a gyanúsítás ténye ellen panaszt nem jelentett be, a vele szemben indított büntető eljáráshoz, a gyanú közléséhez hozzájárult volna.

Kiemelte, hogy a **T Járási Ügyészség B.107/2012/14. számú** nyomozást megszüntető határozatának indokolásában foglaltak szerint a feljelentés alapján a zaklatás bűncselekménye nem valósult meg. Ennek ellenére rendelték el vele szemben a nyomozást, úgy, hogy a nyomozóhatóság látóterébe haragos tanúk, fegyelmi eljárás alá vont postai dolgozók vallomása alapján kerülhetett. A VI. rendű alperes megsértette a büntető eljárás szabályait. Hivatkozott a Be.172/A.§ (1) bekezdésére, a Be.174.§ (1) bekezdésére, mely előbbi a feljelentés kiegészítéséről, utóbbi pedig arról rendelkezik, hogy az ügyész a tudomására jutott feljelentést három napon belül elutasítja, ha magából a feljelentésből megállapítható, hogy a cselekmény nem bűncselekmény.

Hangsúlyozta fellebbezésében a felperes, hogy a büntető eljárás megindítása nem lehet mérlegelési kérdés, annak szigorú jogszabályi feltételei vannak, a nyomozó hatóság önkényesen nem indíthat eljárást az állampolgárokkal szemben. A nyomozó hatósággal szemben közreműködési kötelezettségének tett eleget, azért nem élt panasszal, hogy igazolja, nem követte el a zaklatási cselekményeket.

Az adatkezelés szabályait illetően kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, az öröklési szerződés adatait nem rögzítették, nem tárolták, nem továbbították; ezzel szemben **P Zs** rendőr azt írta a jelentésében, miszerint ő azért küld csomagot **T J-né** részére, mert attól fél, hogy **T J-né** a vagyonát az V. rendű alperesre fogja íratni. Ismételten hangsúlyozta, hogy mivel öröklési szerződése van **T J-né**vel, nem kell félnie attól, hogy a vagyonát másra fogja íratni.

Sérelmezte, hogy a bíróság elutasította **P Zs**, **T A** rendőrök, dr. **B Sz T** Rendőrkapitányság vezetője és dr. **K B** ügyvéd tanúkenti kihallgatása iránti indítványait. **T A** volt az a rendőr, aki gyanúsítottként kihallgatta, a rendőrkapitánynak pedig minden büntető ügyben érdemi információval kell rendelkeznie. Dr. **K B** a jogi képviselője volt, ő tudott róla nyilatkozni olyan lényegi kérdésben, hogy a gyanúsítás elleni panasz milyen úton került érvényesítésre, annak ellenére, hogy ez az írásos anyagban nem szerepel. Vitatta azt is, hogy **T J-né** nyomozás során jegyzőkönyvbe foglalt tanúvallomásának aláírása irreleváns lenne jelen perben, hangsúlyozva, hogy a közokirat hamisítás bűncselekménye is felmerülhet. Indítványozta az elsőfokú eljárás során elutasított bizonyítási indítványai teljesítését.

A III., IV. és VI. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, az V. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg és abból túlnyomórészen helyes jogi következtetéseket levonva hozta meg érdemben is helyes ítéletét.

Maradéktalanul egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a III., IV. és V. rendű alperesek által tett tanúvallomás, illetve az alperesek bármely egyéb magatartása a felperes személyhez fűződő jogait nem sértette meg. Az alperesek - jellemző szóhasználatra, a felperessel folytatott beszélgetésre hivatkozással - okszerű magyarázatot adtak arra, hogy miért gondolják a felperest az eljárás tárgyává tett zaklató cselekményekkel kapcsolatba hozhatónak. Nem lehet vitás az sem, hogy a cselekmény nem kizárólag a címzettek, hanem a valótlan módon feladóként megjelölt személyek ellen is irányult, így jelentőséggel bírt az a körülmény is, kiről feltételezhatték az alperesek, hogy ártalmukra kíván lenni.

A felperes (annak ellenére is, hogy **T J-né**nek címzett postai küldemények átvételére meghatalmazással rendelkezett), magára terelte a gyanút azáltal, hogy a postai dolgozók felelősségre vonását követelte egy olyan kézbesítés miatt, melynek megghiúsulása a címzett szempontjából a küldemény tartalmára figyelemmel az elképzelhető legkedvezőbb fordulat volt, és amely kézbesítési hiányosság elsősorban a tényleges feladó érdekeivel lehetett ellentétes.

A fenti körülmények magyarázatot adhatnak arra is, hogy mi indokolta a felperes meggyanúsítását, ugyanakkor a VI. rendű alperessel szemben támasztott igény elbírálása szempontjából másodlagos jelentőségűek; a keresetet az VI. rendű alperessel szemben más indokkal kellett elutasítani.

A VI. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset vonatkozásában annak volt jelentősége, hogy a felperes a rendelkezésre álló rendes jogorvoslatot nem használta ki, a gyanúsítás ellen panasszal nem élt, holott az elviekben alkalmas lett volna az őt ért jogsérelem kiküszöbölésére: a panasz eredményessége esetén az ügyészség már a panasz elbírálása alkalmával lezárhatta volna az eljárást ugyanazon okból, amely miatt az eljárás később megszüntetésre került. Miután pedig a rendes jogorvoslatot a felperes nem merítette ki, ez a mulasztás az 1959-es Ptk. 349.§ (1) bekezdése alapján a VI. rendű alperessel szemben a polgári jogi felelősség hiányában bármely további igény érvényesíthetőségét kizárja.

A felperes az adatkezeléssel kapcsolatos jogsértést állította ugyan, de azt sem konkretizálni, sem alátámasztani nem tudta. A gyanúsított kihallgatása során felvett adatait a rendőrség az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint kezelni volt jogosult és tényszerűen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a **T J-nél** kötött öröklési szerződésre vonatkozóan a VI. rendű alperes semmilyen adatot nem kezelt, az az iratok között nem volt fellelhető, a felperes volt az, aki a kihallgatása során e szerződésről említést tett.

Helytállóan döntött az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a felperes által megjelölt további bizonyítási indítványokat elutasította. A felperes nem jelölt meg olyan, a per elbírálása szempontjából releváns körülményt, amely az iratokból megismerhető adatokon, a már rendelkezésre álló információkon túl e tanúk vallomása alapján lett volna tényként megállapítható.

Mellőzi azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indoklásából az 1959-es Ptk.75.§ (3) bekezdésére való hivatkozást, mely rendelkezés szerint a személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult, feltéve, hogy a hozzájárulás megadása társadalmi érdeket nem sért vagy veszélyeztet.

A hozzájárulásnak csak abban az esetben lenne jelentősége, ha a magatartás egyébként alkalmas személyhez fűződő jogsérelem előidézésére; ez az adott esetben nem volt megállapítható. Mindazonáltal a hozzájárulásnak kifejezettnak kell lennie. Az a passzív magatartás, hogy valamely jogorvoslati lehetőséget a fél nem használ ki, nem fejezi ki egyértelműen a sérelmezett cselekménnyel, eljárással, hatósági aktussal kapcsolatos egyetértését, így hozzájárulásnak nem tekinthető.

A fenti indokolásbeli pontosítással a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben maradéktalanul és indokait tekintve is túlnyomórésztben helyes ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesi eredménytelenül fellebbezett, ezért a Pp.239.§-a folytán alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperesek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét megfizetni. A III. és IV. rendű alperesek a megjelenésükkel felmerült készkiadásuk megtérítésére tarthatnak igényt, míg a jogi képviselővel eljáró VI. rendű alperes jogi képviseletével felmerült költséget a másodfokú bíróság a Pp. 67.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése szerint, a (6) bekezdés alapján a kifejtett munkával arányosítva állapította meg. Az V. rendű alperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, így arról rendelkezni nem kellett.

Az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr. 13.§ (2) bekezdés alapján a feljegyzett fellebbezési illetéket a felperes köteles az államnak megfizetni.

P é c s , 2016. szeptember 15.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, dr. Vogycska Petra s.k. bíró